

Vanity Club - modelový příklad pro hromadnou žalobu

17.8.2023 - Lucie Korbeliusová | DTest

dTest je známý svým stejnojmenným časopisem s nezávislými spotřebitelskými testy zboží a služeb.

Testy jsou ovšem pouze jednou z oblastí ochrany spotřebitele, kterou se dTest zabývá. dTest spotřebitelům za rok bezplatně poskytne více než 50 tisíc rad ve své telefonické a elektronické poradně a ve službě VašeStížnosti.cz. „Z dotazů a stížností spotřebitelů si můžeme udělat velmi dobrý obraz o otázkách, které spotřebitele pálí,“ uvádí Petr Šmelhaus, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest, a doplňuje: „Vidíme dříve než jiní, kde spotřebitelé narazili na protiprávní jednání. Pokud se jedná o problém jednoho podnikatele, může se takový podnikatel stát kandidátem na žalovaného v budoucí hromadné žalobě.“ Za předpokladu, že bude systém hromadného řízení a jeho financování nastaven správně, bude dTest moci využít svých schopností a informací k podání hromadné žaloby.

Kandidáti na pozici žalovaného rozhodně existují. „dTest například v poslední době registruje velký počet stížností na společnost Vanity Club, s.r.o., která byla pořadatelem neuskutečněného koncertu kytaristy Joea Satrianiho,“ konstatuje Petr Šmelhaus a pokračuje: „Spotřebitelé si za nemalé peníze zakoupili vstupenky na koncert, který se neuskutečnil. Pořadatel, společnost Vanity Club, s.r.o., měla a má povinnost jim vrátit zaplacené vstupné, což se dosud nestalo. Spotřebitelé tak mají vůči společnosti nárok, který mohou uplatnit žalobou u soudu. Použití hromadné žaloby by se zde nabízelo, protože nároky spotřebitelů jsou stejného druhu a mají totožný právní důvod.“

Na příkladu nároků spotřebitelů vůči společnosti Vanity Club, s.r.o. je možné vysvětlit výhody opt-out systému. „dTest registruje více než sto stížností spotřebitelů na toto konkrétní jednání společnosti Vanity Club, s.r.o.,“ popisuje Petr Šmelhaus a doplňuje: „To je ovšem jen špička ledovce.

Poškozených spotřebitelů budou vyšší stovky, možná i jednotky tisíc. Pokud bychom mohli žalovat v režimu opt-out, žalovali bychom rovnou za všechny poškozené spotřebitele. V systému opt-in budeme nejdříve shromažďovat nároky každého jednotlivého spotřebitele, přičemž žaloba se může zabývat pouze jejich nároky. Nároky ostatních spotřebitelů zůstanou ve vzduchu. Systém opt-in tak vyžaduje více práce, a tedy i nákladů spotřebitelské organizace, před samotným hromadným řízením, přičemž žalovaný nárok je vždy jen částí celkové povinnosti podnikatele. To je špatně, protože podnikateli se jeho porušování práva spotřebitelů může i přes prohraný soud stále vyplácet.“ Opt-out (odhlašovací) systém je spravedlivější, rychlejší a lacinější pro spotřebitele a spotřebitelské organizace v pozici žalobců.

Pro laickou veřejnost je diskuse o budoucí podobě zákonů umožňujících podávat hromadné žaloby pouhou teorií. Opt-out nebo opt-in, financování činnosti žalobců, povinné zastoupení advokátem, to jsou témata, která spotřebitel možná letmo zaregistroval, ale která pro něj neznamenají žádnou podstatnou informaci. „Spotřebitele by ovšem mělo zajímat, že konečná podoba hromadného řízení a systém jeho financování rozhodne o tom, zda se najde spotřebitelská organizace ochotná vstoupit do celého procesu jako žalobce,“ říká Petr Šmelhaus z dTestu a uzavírá: „Žádná hromadná žaloba se neobejde bez ekonomické rozvahy. Všechny činnosti žalobce v rámci přípravy a vedení hromadného řízení mají své nezanedbatelné náklady. Náklady na udržování systému v pohotovosti, náklady na povinné advokáty, náklady na povinné informování veřejnosti, o kterém bude rozhodovat soud. Navíc, jsou zde i rizika neúspěchu ve sporu, protože výsledek soudního sporu nemůže nikdo

předjímat. Rizika hromadné žaloby nese výhradně spotřebitelská organizace, na spotřebitele tyto rizika nelze přenést.“ Nastavení systému a jeho financování je úkolem pro politiky, spotřebitelské organizace se poté budou muset rozhodnout, zda jsou schopné do tohoto systému vstoupit.

Dosavadní vývoj na cestě k zavedení hromadných žalob dTest komentuje zde.

Pokud spotřebitelé mají otázky k tomuto tématu nebo jsou názoru, že jejich problém by mohl být řešen hromadnou žalobou, mohou se pro radu a konzultaci obrátit na bezplatnou spotřebitelskou poradnu dTestu, a to elektronicky na www.dtest.cz/spotrebitelska-poradna nebo telefonicky na číslo 299 149 009.

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-10373/dtest-vanity-club-modelovy-priklad-pro-hromadnou-zalobu>